

*Дуняшенко Наталія Василівна,
вчитель української мови
та літератури гімназії № 9
Кіровоградської міської ради
Кіровоградської області*

МОЯ УКРАЇНО! ТИ МАТИ ЄДИНА НА ВСІ ПОКОЛІННЯ Й ВІКИ... *(веб-подорож для учнів 5 класу)*

Мета: формувати уявлення про Україну як про суверенну державу з давньою історією, багатою культурною спадщиною, розширити знання учнів про державні символи України; розвивати в учнів творче мислення, уяву, комунікабельність, уміння працювати в команді; сприяти вихованню патріотичних почуттів, любові до рідного краю.

Обладнання: карта України, роздатковий матеріал для учнів, аудіозапис Гімну України, зображення Державного Прапора і Герба України, комп'ютер, виставка книг.

Споконвічна – рідна земля,
Незалежна – держава моя,
Вічна і завжди єдина
Ненька моя – Україна
Микола Бук

Перебіг уроку:

I. Організаційний момент

Вчитель:

Є багато країн на землі
В них – озера, річки і долини.
Є країни великі і малі,
Та найкраща завжди Батьківщина.

Звучить пісня: "Діти України" Світлани Весни

- Що ви очікуєте від уроку?
- А що означає любити Батьківщину? (*Радіти її успіхам, дбати про неї, намагатися своєю працею, здібностями, вчинками, справами примножити її славу, добробут*). А ще любити означає знати. Чи добре ви знаєте нашу Україну?

II. Сприйняття та засвоєння учнями нового матеріалу

Вчитель: Наш урок присвячений Україні, її символам.

Поговоримо про них на сторінках нашої веб-подорожі.

Долаючи етапи веб-мандрівки, сплетемо з вами віночок. Символ добра й чудовий оберіг нашої української культури. А ще в ньому прихована чарівна сила любові до рідної землі.

***I сторінка нашої веб-подорожі:
«Легенда про виникнення української землі»***

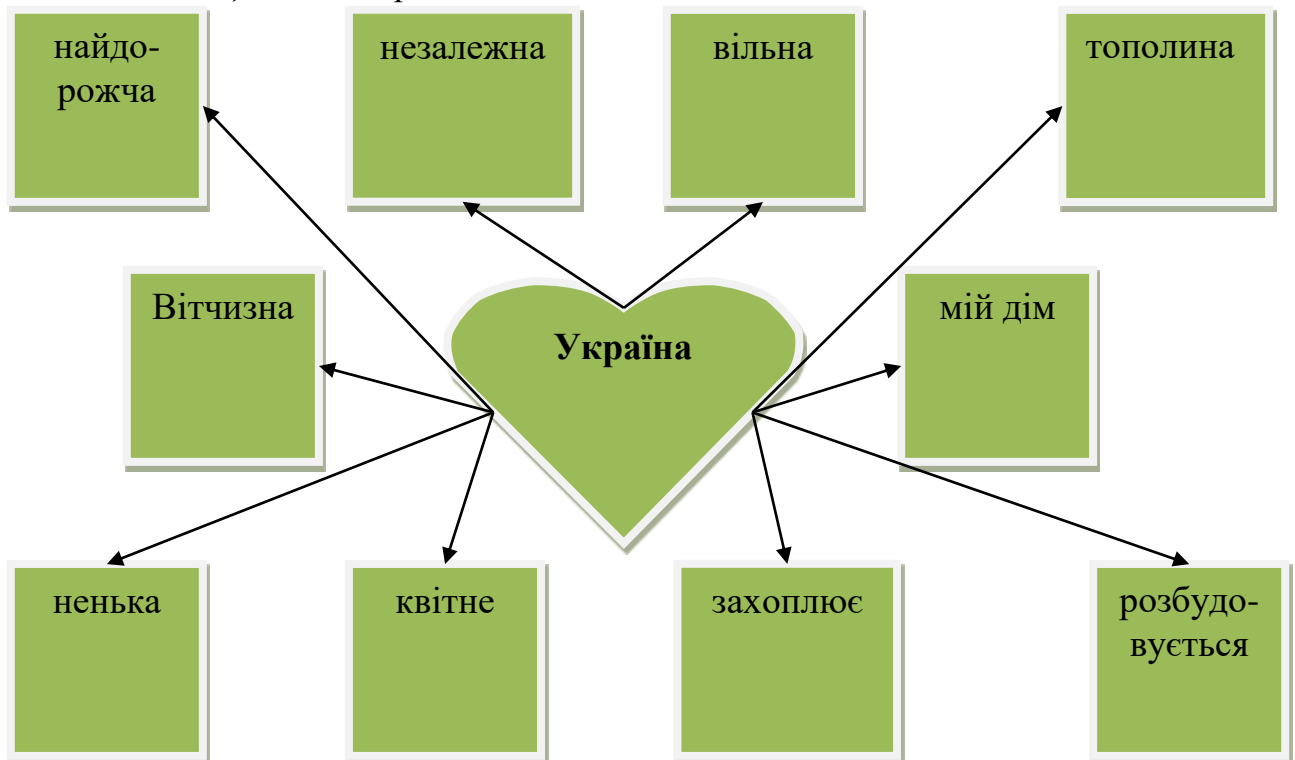
Багато планет, різних і таких не схожих одна на одну, породив наш Творець. Але якось набрав Творець пригорщу родючих ґрунтів і голубих вод та й кинув чудодійний дар на планету, що пролітала поблизу. За мить ця планета ожила і заграла всіма барвами.

Минуло багато часу, і вирішив Творець провідати ту планету. Дістав він і Божої скрині мішок і склав у нього весь свій скарб: золото і срібло, діаманти і кришталь, руду і сіль, вугілля і граніт... Кинув свій мішок у напрямку планети, яку щойно нарік Землею.

Розв'язався мішок із скарбом, і почали висипатися з нього Божі дари на планету. І найбільше їх насипалося на слов'янську землю. Минули тисячі років. Якось зібрався Творець поглянути на цю маленьку планету. Облетів довкола неї й побачив дивовижний куточок, краще від якого не було на всій Землі. І вигукнув Господь: «Це справжній рай!»

Ступив Він на казкову землю, яка так припала йому до душі, й нарік її Україною. Адже у цій назві було слово «рай». Ось так і виникла українська земля, яку сам Творець хотів би мати за рай. «Україна – рідний край».

Асоціативний рядок:

- Перша квітка нашого віночку - мальва. Символ віри, надії та любові.

***II сторінка нашої веб-подорожі:
«Декламаційна»***

Вчитель: Україна, рідний край, Батьківщина, Вітчизна - прості прекрасні слова.

Учні:

1. Красивий, щедрий, рідний край
і мова наша солов'їна
Люби, шануй, оберігай
усе, що зветься Україна.

2. Україно, краю милий,
Краю золотавий,
Поля твої широкополі,
Пісні дзвінкоголосі.

3. Міста наші рідні,
Сади пишноцвітні,
Пшениці ряснії,
Городи багатії.

4. Струмок серед гаю, як стрічечка.
На квітці метелик, мов свічечка.
Хвилюють, малюють, квітують поля.
Добридень тобі, Україно моя!

5. Рідна ненька, Україно!

В моїм серці ти єдина!

Бо твої степи чудові,

Луки різнокольорові,

І вгорі блакитне небо,

І птахів веселий щебет.

Все це моя Батьківщина,

Моя гарна Україна!

6. Моя славетна Україна,

Земля незламних козаків,

Була ти мужня і нетлінна

На протязі значних років.

І незалежною ти стала,

Майбутнє жде тебе значне,

На цілий світ вже пролунало

Слівце віршоване міцне.

І мова наша солов'їна

Завжди лунає у серцях

У патріотів України

По всіх далеких манівцям!

7. Я живу в такій країні,

Де Дніпро міцний реве,

Де народ завжди єдиний

Й визнання є світове.

Де степи навкруг жовтіють

Під блакитним небосхилом.

Де повсюди люди мріють,

Де завжди хай пахне миром!

8. Гарна назва «Україна»

Сенс значний в собі таїть.

«У» — то урожай в країні,

«К» — то Київ, що стоїть.

«Р» — рівнини під степами,

«А» — то армія міцна,

«Ї» сховалась за лісами,

«Н» — то ненька дорога.

«А» — то агрус, абрикоси,

І акація струнка,

Що розпустить свої коси,

Коли прийде вже весна.

- Друга квітка нашого віночку – барвінок. Це символ життя.

III сторінка нашої веб-подорожі:

«Державні Символи України»

24 серпня 1991 року – в цей день прийнято Акт проголошення незалежності України, за яким Україна є самостійною демократичною державою. Україна має свої державні символи прапор, герб і гімн, які відображають свою історію.

1 учень

Прапор – це державний символ,

він є в кожній державі,

Це для всіх – ознака слави.

2 учень

Синьо-жовтий прапор маємо,

синє - небо, жовте – жито,

прапор свій оберігаємо.

3 учень

Герб – символ влади.

Наш герб – тризуб,

Це воля, слава, сила.

4 учень

Наш герб – тризуб, недоля нас косила,

та ми зросли, ми є, ми завжди будемо,

добро і пісню несемо ми людям.

5 учень

Гімн – найголовніша пісня країни.

Слова палкі, мелодія вродлива,

Державний гімн ми знаємо усі.

Для кожного села, містечка, міста –

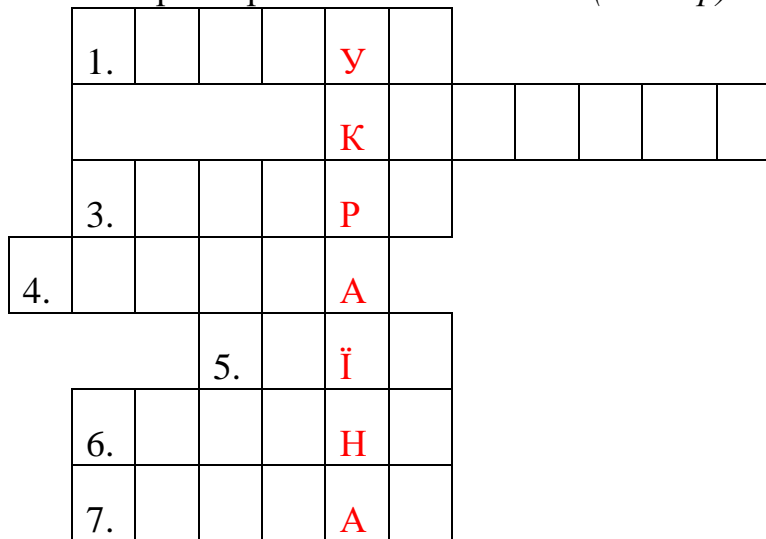
це клич один з мільйонів голосів.

- Наступна квітка нашого віночку – ромашка. Це символ доброти і ніжності.

**IV сторінка нашої веб-подорожі:
«Чи знаєш ти?»**

Кросворд

1. Як називається герб нашої держави? (*Тризуб*).
2. Які гори України ви знаєте? (*Карпати*).
3. Як називається найбільша річка України? (*Дніпро*).
4. Який птах є символом України? (*Лелека*).
5. Столиця України? (*Київ*).
6. Кущ-символ України? (*Калина*).
7. Збірка віршів Т.Г. Шевченка? (*Кобзар*).

- Наступна квітка – волошки. Символізує чисту радість та сподівання, що живуть у кожній людській душі.

**V сторінка нашої веб-подорожі:
«Загадки»**

1. На ріднім полі шепчуть колоски,
Я рад би знати тихі їх думки.
Я слухав, чув, як кожна колосина
Шептала тихо слово: (*Україна*)
2. У світі одна – всім потрібна вона. (*Батьківщина*)
3. Ми родились у долині,
У білесенькій хатині,
Коло вишень і калини.
За хатиною садок
І зелений моріжок,
Там багато є квіток.
Під горбом ставочок сяє,
Різна рибонька гуляє,
Качка з дітьми пропливає.
Як же зветься гарний край,
Де за ставом степ і гай
Пишно квітнуть, наче рай? (*Україна*)
4. На землі великій є одна країна:

Гарна, неповторна, красна, як калина.
І живуть тут люди добрі, працьовиті
І скажу, до речі, ще й талановиті.
Землю засівають і пісні співають,
На бандурі грають і вірші складають
Про ліси і гори, і про синє море,
Про людей і квіти, то скажіть же, діти,
Що це за країна? ... (*Наша славна Україна!*)

5. Цей фахівець нам розказав
Про долі націй та держав,
Де наші пращури жили,
Які в них звичаї були?
Які одежа, посуд, хата,
Та ще цікавого багато.
Розкопки буде він вести,
Щоб нам минуле довести. (*Археолог*)

6. У вінку зеленолистім,
У червоному намисті,
Видивляється у воду
На свою хорошу вроду. (*Калина*)

7. В мене є великий хист:
Я співаю, як артист.
Спів той радісний усюди
Дуже люблять слухать люди. (*Соловей*)

8. Сплелися у коло
Усі квіточки з поля.
Барвисті, душисті,
В стрічках шовковистих.
І кличе в танок
Український... (*Вінок*)

9. Говорить доріжка —
Два вишитих кінця:
«Умий своє личко,
Щоб грязюка зійшла,
Щоб мене не забруднити,
Треба вчасно лице мити». (*Рушник*)

10. Красивий, щедрий рідний край
І мова наша солов'їна.
Люби, шануй, оберігай
Усе, що зветься ... (*Україна*)

11. У всіх людей одна святиня,
Куди не глянь, де не спитай,
Рідніша їм своя пустиня,
Аніж земний в чужині край.
Їм красить все їх рідний край.
Нема без кореня рослини,

А нас, людей, без ... *(Батьківщини)*

- Наступна квітка – незабудки. Це символ вічності.

**VI сторінка нашої веб-подорожі:
«Прислів'я про Україну, Вітчизну, рідну землю, рідний край»**

Нема на світі другої України, немає другого Дніпра.

Наша слава – Українська держава.

На чужій стороні Вітчизна удвічі миліша.

Всюди на світі добре, а вдома найкраще.

Людина без Вітчизни як соловей без пісні.

Людина без рідної землі, як соловей без гнізда.

Жити – Вітчизні служити.

Грудка рідної землі дорожча за золото.

Рідна земля – мати, а чужа – мачуха.

Та земля мила, де мати родила.

У чужій сторонці не так світить і сонце.

Де рідний край, там і під ялиною рай.

За рідний край життя віддай.

За морем тепліше, та вдома миліше.

У ріднім краю, як у раю.

Кожному мила своя сторона.

- Остання квітка нашого віночку – безсмертник. Це символ здоров'я.

III. Закріплення вивченого матеріалу

Вчитель: Ми сьогодні сплели свій вінок –оберіг. Вінок добра.

Цікаве малювання

«Вінок любові до України»

Діти прикріплюють до контуру карти України квітку, супроводжуючи побажанням рідній Вітчизні *(добра, миру, безпеки, процвітання, мудрих людей тощо)*.

Вправа «Квіти України»

На пелюстках квіток написати, що ви можете зробити для України, коли виростете. *(Посадимо сад, збудуємо гарні будинки, спечемо смачний хліб, намалюємо багато чудових картин тощо.)*

Вчитель: Ми всі хочемо бачити нашу Батьківщину сильною, багатою, славетною й квітучою. Нехай вона зараз на ваших очах розквітне від нашої безмежної любові до неї! Хай кожен із вас «посадить» символічну квітку, прикріпивши її до карти України. Нехай ваші гарні майбутні справи возвеличать нашу сонячну Україну.

IV. Підсумок уроку.

- Чи здійснилися ваші очікування від уроку?
- Що запам'яталося найбільше? Чим?
- Про що ще ви хотіли б дізнатися?

Україно моя неозора,
Дуже хочу тобі побажати,
Аби сяяли радісно зорі,
Щоб хотілось схід сонця стрічати.
Щоб ліси скрізь шуміли веселі
Та щоб плівся гнучкий виноград,
Щоб сміялись у кожній оселі,
А країна цвіла, ніби сад.
Хай шумить під віконцем ліщина,
Соловейко всю нічку співа,
Ніби дівчина, в лузі калина
Восени знов намисто вдяга.
Краю мій, тобі сонця бажаю,
Аби хліб на полях колосився.
Я тебе по віночку впізнаю.
Щастя всім нам, хто тут народився.

Вчитель:

Ми пишаємося своєю країною, молимося за щасливе майбутнє

Відео: Алла Івашина - Благослови (Молитва за Україну).

V. Домашнє завдання

- Розгадати онлайн-кросворд «Україна – рідний край»

<https://learningapps.org/watch?v=p9pgw7n2a01>

- Скласти власний ребус до поняття «Україна» за зразком:

http://rebus1.com/ua/index.php?item=rebus_generator&слово=%D3%CA%D0%C0%AF%CD%C0&skip=2&mode=0

Список використаних джерел та інтернет-ресурсів:

1. Бабійчук, Т. І. Оживе добра слава, слава України: літературний вечір / Т. І. Бабійчук // Укр. літ-ра в загальноосвіт. шк. – 2005. – № 11. – С. 44–48.
2. Барановська, Л. Моя Україна: конкурсна програма / Л. Барановська // Шкільний світ. – 2010. – № 20. – С. 13–14 (вкл.).
3. Безніско, О. П. Живи та міцній українська державо!: сценарій до Дня Незалежності України / О. П. Безніско // Виховна робота в школі. – 2005. – № 8. – С. 13–15.
4. Відайко, Г. В. Вистава - подорож : “Вірую. Прийди до серця, Україно.” 5-7 кл. / Г. В. Відайко // Історія та правознавство. – 2005. – № 14. – С. 29–30.
5. Гороховська Н. Державні символи України: сценарій / Н. Гороховська // Шкіль. світ. – 2005. – № 35. – С. 22–24.
6. <https://www.youtube.com/watch?v=S6GIk4iYTKQ> Світлана Весна «Діти України»
7. <https://www.youtube.com/watch?v=IeB1YYGedzQ> Алла Івашина - Благослови (Молитва за Україну)
8. <https://dynashenkomyukraine.blogspot.com/> Блог